

1. VOORBEELD BELEIDSAGENDA

2. HET BELEID

2.1 DE BELEIDSAGENDA

2.1.1 Het werkterrein van het Ministerie van Financiën op hoofdlijnen

De minister van Financiën draagt de verantwoordelijkheid voor de voorbereiding en uitvoering van onder meer:

- a) het algemeen financieel-economische en internationale financiële beleid
- b) het begrotingsbeleid en doelmatig beheer van 's- Rijks financiën
- c) het financieringsbeleid
- d) het fiscale beleid
- e) het heffen, controleren en innen van de belastingen
- f) het beheer van materiële eigendommen van het Rijk

Het begrotings- en algemeen financieel-economischbeleid wordt toegelicht in de Miljoenennota en komt beknopt aan orde in de beleidsagenda. Ook de belastingontvangsten worden toegelicht in de Miljoenennota.

Voor het financieringsbeleid wordt verwezen naar begroting IXA: de Nationale Schuld. De financiën van de decentrale overheden, waarvoor de minister van Financiën medeverantwoordelijk is, komen aan de orde in de Miljoenennota en in de begrotingen van het Gemeente- en Provinciefonds.

2.1.2 Beleidsagenda 2011

Voor 2011 is een selectie van drie onderwerpen gemaakt voor de beleidsagenda. Deze zijn verder uitgewerkt in het artikel. Hieronder worden de prioriteiten toegelicht

1. VOORBEELD BELEIDSAGENDA

1. VOORBEELD BELEIDSAGENDA

		Instrument
A. Houdbare overheidsfinanciën	De economische crisis heeft de overheidsfinanciën verslechterd; zowel het overheidstekort als de overheidsschuld zijn aanzienlijk toegenomen en voldoen momenteel niet (meer) aan de in het Stabiliteits- en Groeipact opgestelde criteria. Om het evenwicht tussen inkomsten en uitgaven te herstellen is consolidatie van de overheidsfinanciën vanaf 2011 vereist.	<ul style="list-style-type: none"> - Consolidatie Overheidsfinanciën - Signaalwaarde - Uitvoering Begrotingsregels
B. Stabiliteit Financieel Stelsel	In 2011 zal prioriteit gegeven worden aan het monitoren van de risico's, zoals de risico's die voortvloeien uit de monetaire, financiële en budgettaire exit (o.a. gevolgen daarvan voor zwaar verschuldigde landen en instellingen).	<ul style="list-style-type: none"> - Deelname EFSF d.m.v. Garanties - Wet- en Regelgeving Stabiliteits- en Groeipact - Deelname G 20
- Internationaal	De financiële sector verleent diensten die essentieel zijn voor het dagelijks functioneren van de Nederlandse economie. Het waarborgen van de stabiliteit van het financieel stelsel blijft dan ook een van de hoogste prioriteiten.	<ul style="list-style-type: none"> - In wet vast leggen Code Banken - Vernieuwen DGS - Verbeteren Toezicht - Verantwoorde exit strategie kredietcrisismaatregelen
- Nationaal		
C. Belastingdienst: Borging continuïteit en dienstverlening	Een kwalitatief goede dienstverlening ondersteunt burgers en bedrijven om verplichtingen na te komen en rechten te effectueren. Gemak, snelheid en bereikbaarheid zijn daarbij kritische succesfactoren.	<ul style="list-style-type: none"> - Verbetering dienstverlening door communicatie - Wet- en Regelgeving - ICT procesverbetering - Kennisverbetering Starters - Verbetering software door overleg leveranciers
- Dienstverlening MKB	Verbetering compliance starters en voor ZZP-ers wordt een specifieke aanpak ontwikkeld, waarbij de nadruk ligt op dienstverlening en het bevorderen van de zelfredzaamheid onder meer door overleg met softwareleveranciers over kwalitatief goede administratieve systemen voor ZZP-ers.	
- Dienstverlening: telefonische bereikbaarheid en internet		

1. VOORBEELD BELEIDSAGENDA

A. Houdbare financiering van beleidsprioriteiten

Door de crisis heeft de Nederlandse economie zich fors slechter ontwikkeld, dan aan het begin van de kabinetsperiode werd verwacht. Als reactie op de slechte economische ontwikkelingen heeft kabinet Balkenende IV begin 2009 maatregelen genomen in de vorm van het aanvullend beleidsakkoord "Werken aan Toekomst". Dit akkoord voorziet enerzijds in het gericht stimuleren van de Nederlandse economie op korte termijn, via volledige automatische stabilisatie en een tijdelijk stimuleringspakket. Anderzijds voorziet het aanvullend akkoord in consolidatie van de overheidsfinanciën vanaf 2011 en houdbare overheidsfinanciën op lange termijn. Door de maatregelen van het kabinet Balkenende IV heeft de economie zich minder slecht ontwikkeld dan zonder de kabinetsmaatregelen het geval zou zijn geweest. De economische crisis heeft niettemin de overheidsfinanciën verslechterd; zowel het overheidstekort als de overheidsschuld zijn aanzienlijk toegenomen en voldoen momenteel niet (meer) aan de in het Stabiliteits- en Groeipact opgestelde criteria. Om het evenwicht tussen inkomsten en uitgaven te herstellen is consolidatie van de overheidsfinanciën vanaf 2011 vereist. De eerste stappen hiertoe zijn reeds in deze begroting vastgelegd.

Tabel indicatoren houdbare financiering

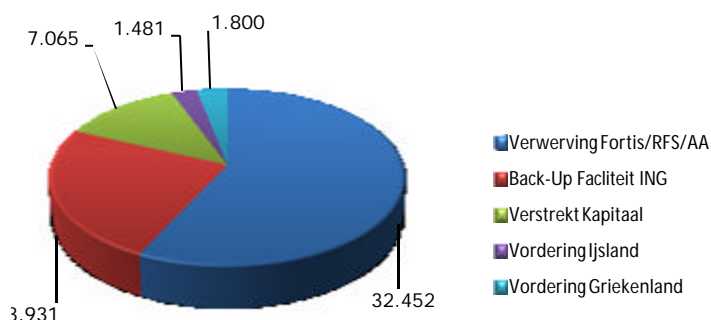
	2009	2010	2011
EMU-saldo (% BBP)	-5,4%	-5,8%	-4,0%
EMU-schuld (% BBP)	59,7%	65,7%	69,5%
Uitgavenkader in € mld.	0,40	-	3,00-
Rechtmatigheidsfouten	<1%	<1%	<1%
Beleidsdoorlichtingen	33	9	51

B. Stabiliteit financieel stelsel: internationaal en nationaal

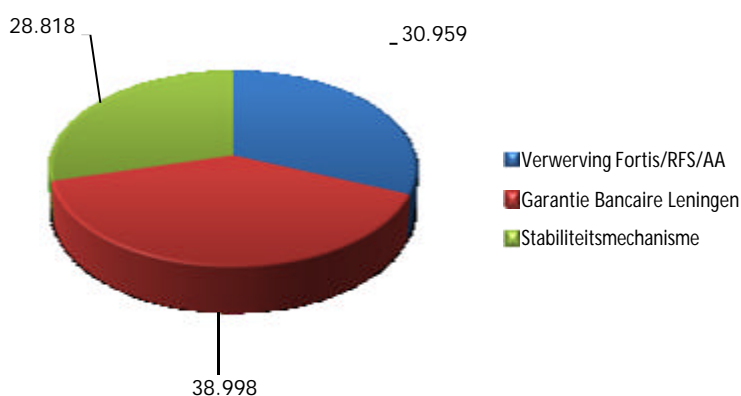
Algemeen

De (krediet)crisis die in 2008 begon heeft het afgelopen jaar een behoorlijke impact op het werk en de werkdruk van het ministerie van Financiën gehad. De gevolgen van de crisis blijven merkbaar in 2011. In de onderstaande figuren wordt de schuld en garanties ultimo 2010 weergegeven. Een uitgebreid overzicht van de gevolgen is te vinden in de bijlage.

Totale activa n.a.v. kredietcrisis ultimo 2010 (* € mln)

Garanties n.a.v. kredietcrisis ultimo 2010 (€ mln.)

Een belangrijk deel van de werkzaamheden in 2011 zal bestaan uit de follow-up van de genomen crisismaatregelen en het monitoren van de voortgang van economische groei en

herstel met het oog op een tijdige en gecoördineerde exit. Daarnaast zal er zowel nationaal als in internationale fora voortgegaan worden met het trekken van lessen uit de crisis, met name daar waar het gaat om lessen die de internationale economische en financiële stabiliteit betreffen.

Internationaal

In 2011 zal prioriteit gegeven worden aan het monitoren van de risico's, zoals de risico's die voortvloeien uit de monetaire, financiële en budgettaire exit (o.a. gevolgen daarvan voor zwaar verschuldigde landen en instellingen). Het proces van lessen trekken ten aanzien van de internationale vangnetten in de vorm van het IMF-instrumentarium en andere internationale en regionale arrangementen wordt gevoed. Tenslotte zal het bevorderen van de Nederlandse betrokkenheid bij de G20 hoog op de agenda staan. Op Europees vlak zal in 2011 een aanzienlijk deel van de werkzaamheden in het teken staan van het stabiliteits- en groeipact en de ontwikkelingen rondom het verbeteren van de budgettaire instituties en regels.

Nationaal: toekomstvisie financiële sector

De financiële sector verleent diensten die essentieel zijn voor het dagelijks functioneren van de Nederlandse economie. De afgelopen jaren is het vertrouwen van consumenten en bedrijven in een goed en stabiel functionerende financiële sector op de proef gesteld. Het waarborgen van de stabiliteit van het financieel stelsel blijft dan ook een van de hoogste prioriteiten.

- a. De sector moet haar verantwoordelijkheid blijven nemen. Integer gedrag binnen de financiële sector moet bevorderd worden. Het opzoeken van de wettelijke grenzen bijvoorbeeld op fiscaal gebied of in de vastgoedmarkt kan dit vertrouwen aantasten. Activiteiten van financiële instellingen zullen weer gericht moeten zijn op het leveren van betrouwbare financiële dienstverlening aan burgers en bedrijven op basis van acceptabele en transparante risico's. In dit opzicht is een belangrijke stap gezet met de invoering van de Code Banken. De beoogde cultuurverandering zal echter moeten groeien.
- b. Daarnaast zal implementatie en/of vormgeving van verdere hervormingen nodig blijven. Waar het kan in internationaal verband vanwege het belang van level playing field en bestaande Europese regelgeving. Zo nodig zullen nationaal stappen worden gezet, met name ten aanzien van enkele onderdelen van het raamwerk van crisismanagement. Zo worden verschillende maatregelen genomen om de transparantie in de financiële sector te vergroten. Hiertoe wordt regelgeving geïmplementeerd voor de alternatieve beleggingsfondsen, kredietbeoordelingbureaus en ten aanzien van het standaardiseren van de OTC derivatenhandel.
- c. Het toezicht dient versterkt en verbreed te worden. Onder andere ten aanzien van kapitaalseisen, beloningsprincipes, macro-prudentieel toezicht, boekhoudstandaarden en internationaal toezicht. Ook een onderwerp als het maken van een *living will* is iets waar verdere invulling aan kan worden gegeven.
- d. De risico's voor de belastingbetaler moeten zoveel mogelijk beperkt worden: De toezichthouder en uiteindelijk de overheid moeten tijdig en effectief kunnen ingrijpen bij een financiële instelling wanneer problemen niet meer op redelijke wijze kunnen worden opgelost. Hiertoe dient het crisismanagement te worden versterkt.

C. Belastingdienst: borging continuïteit en dienstverlening

De komende tijd staat het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de Belastingdienst voorop. De ambitie is het verder op orde brengen van de organisatie en het bewerkstelligen van verdere verbeteringen. Deze ambitie richt zich zowel op de processen van dienstverlening en toezicht als op het beter werkend krijgen van de informatievoorzieningsketen (IV-keten), ten behoeve van de uitvoering van de massale klantprocessen waarbij automatisering niet meer is weg te denken.

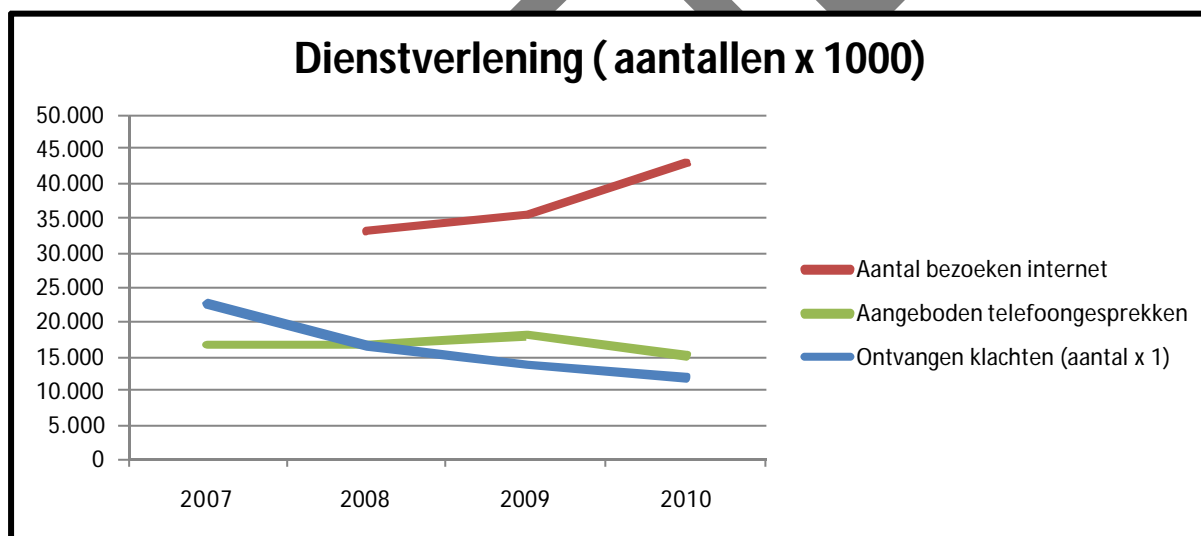
Dienstverlening: telefonische bereikbaarheid en internet

Een kwalitatief goede dienstverlening ondersteunt burgers en bedrijven om verplichtingen na te

komen en rechten te effectueren. Gemak, snelheid en bereikbaarheid zijn daarbij kritische succesfactoren. Veel burgers en bedrijven maken voor hun ondersteuning gebruik van het telefoniekanaal. De bereikbaarheid en het dienstenaanbod van de BelastingTelefoon hebben daarom hoge prioriteit.

- a. De Belastingdienst wil de bereikbaarheid van de BelastingTelefoon verbeteren door de redenen voor de klant om te bellen zoveel mogelijk weg te nemen en zo het telefoonaanbod terug te brengen. Zo gaat de Belastingdienst massale communicatie-uitingen zoals brieven, folders en formulieren, zodanig herschrijven dat de ontvangers meteen weten wat concreet wordt bedoeld: begrijpelijkheid is daarbij het leidend beginsel. De Belastingdienst gaat er ook voor zorgen dat belastingplichtigen minder brieven over een bepaalde aangifte of toeslag ontvangen.
- b. Verder worden maatregelen getroffen om bij de Belastingtelefoon veel gestelde vragen via publicatie op www.belastingdienst.nl van een adequaat antwoord te voorzien. Ook wordt onderzocht of het mogelijk is de koppeling van telefoon en balie te versterken door een afsprakenfaciliteit. De invoering van een betere digitale communicatie met burgers (burgerportaal) bij Toeslagen heeft eveneens ten doel het telefoonaanbod te verminderen.
- c. De Belastingdienst wil meer telefoontjes rechtstreeks door de BelastingTelefoon laten afhandelen. Hiermee wordt beoogd het aantal gevallen waarin een telefoontje met de BelastingTelefoon moet worden opgevolgd door een terugbelactie uit de regio, te verminderen.

Figuur: Meerjarige ontwikkeling dienstverlening BD

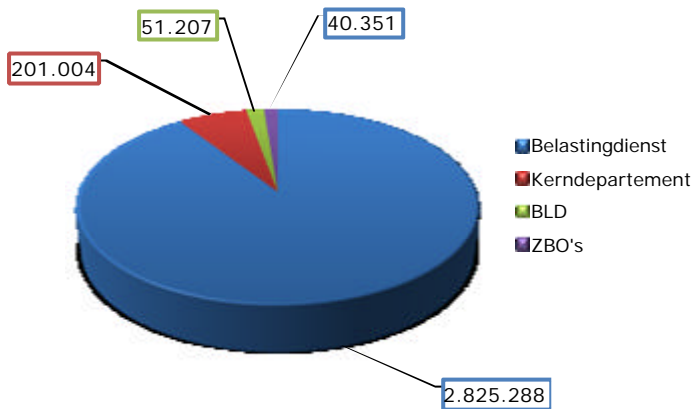
Dienstverlening MKB

De algemene doelstelling van de Belastingdienst is het bevorderen van compliance. De Belastingdienst wil het gedrag van burgers en bedrijven beïnvloeden en daarmee vooraf bepaalde effecten bereiken, zoals het tijdig en juist doen van aangifte. Door het betalingsgedrag actief te monitoren bewaakt de Belastingdienst de tijdige en volledige afdracht van belastingen. Binnen het segment midden- en kleinbedrijf (MKB) wordt vanaf 2011 een nadere segmentering gehanteerd; de Belastingdienst onderscheidt dan (1) starters, (2) zelfstandigen zonder personeel - ZZP-ers - en (3) MKB-ondernemingen met personeel. Voor starters en ZZP-ers wordt een specifieke aanpak ontwikkeld, waarbij de nadruk ligt op dienstverlening en het bevorderen van de zelfredzaamheid onder meer door overleg met softwareleveranciers over kwalitatief goede administratieve systemen voor ZZP-ers.

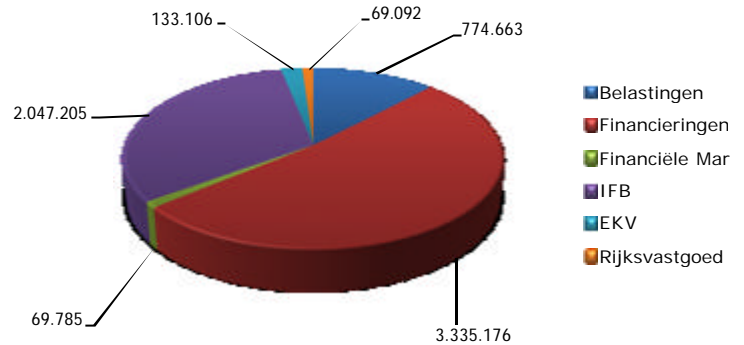
2.1.4 De begroting op hoofdlijnen

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de samenstelling en ontwikkeling van de uitgaven op begrotingshoofdstuk IXB. De totale uitgaven bedragen ongeveer € 9,5 miljard. Hiervan is € 3,1 mld. apparaat (zie figuur 1) en de rest bestaat uit € 6,4 mld. aan programma-uitgaven (figuur 2). De apparaatsuitgaven voor de Belastingdienst wordt in artikel 1 toegelicht en voor het kerndepartement in artikel 9.

Verdeling Apparaat kerndepartement 2011 (*€ 1.000)

Verdeling programma-uitgaven 2011 (*€ 1.000)

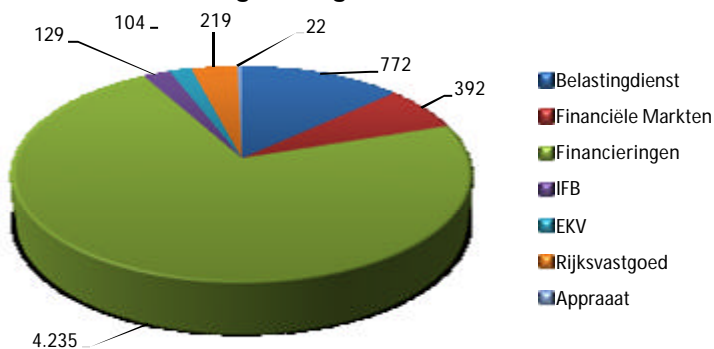
De programma-uitgaven in totaal zijn € 6,4 mld. De grootste geraamde uitgaven in 2011 zijn:

- De heffings- en Invorderingsrente € 0,7 mld (artikel 1)
- Uitgaven voor de IABF van ongeveer € 3,0 mld (artikel 3)
- Herkapitalisatie ABN-AMRO voor € 0,3 mld. (artikel 3)
- Lening aan Griekenland van € 1,7 mld. (artikel 4)

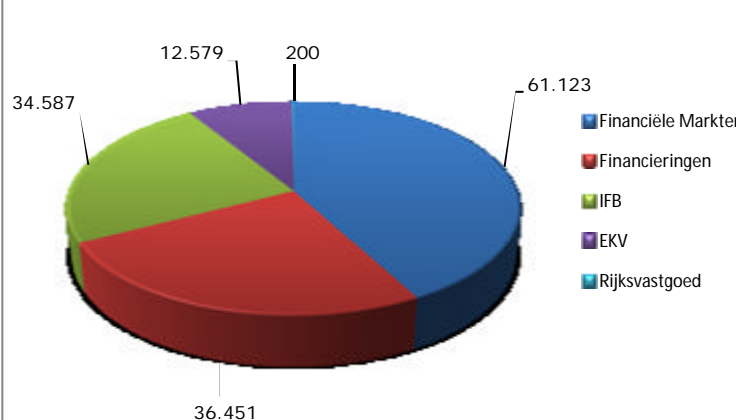
Voor 2011 is € 6,3 mld begroot aan niet-belastingontvangsten. De belangrijkste ontvangsten zijn (zie figuur 3):

- Heffings- en Invorderingsrente € 0,7 mld. (artikel 1)
- Premies interbancaire leningen € 0,4 mld (artikel 2)
- Portefeuille ontvangsten Bancaire leningen € 3,0 mld (artikel 3)
- Winstafdracht DNB en Dividenden € 1,2 mld. (artikel 3)
- Ontvangsten Beheer materiële activa € 0,2 mld (artikel 7)

Niet-Belastingontvangsten * € 1 mln.

Uitstaande Garanties Financiën *€ 1 mln

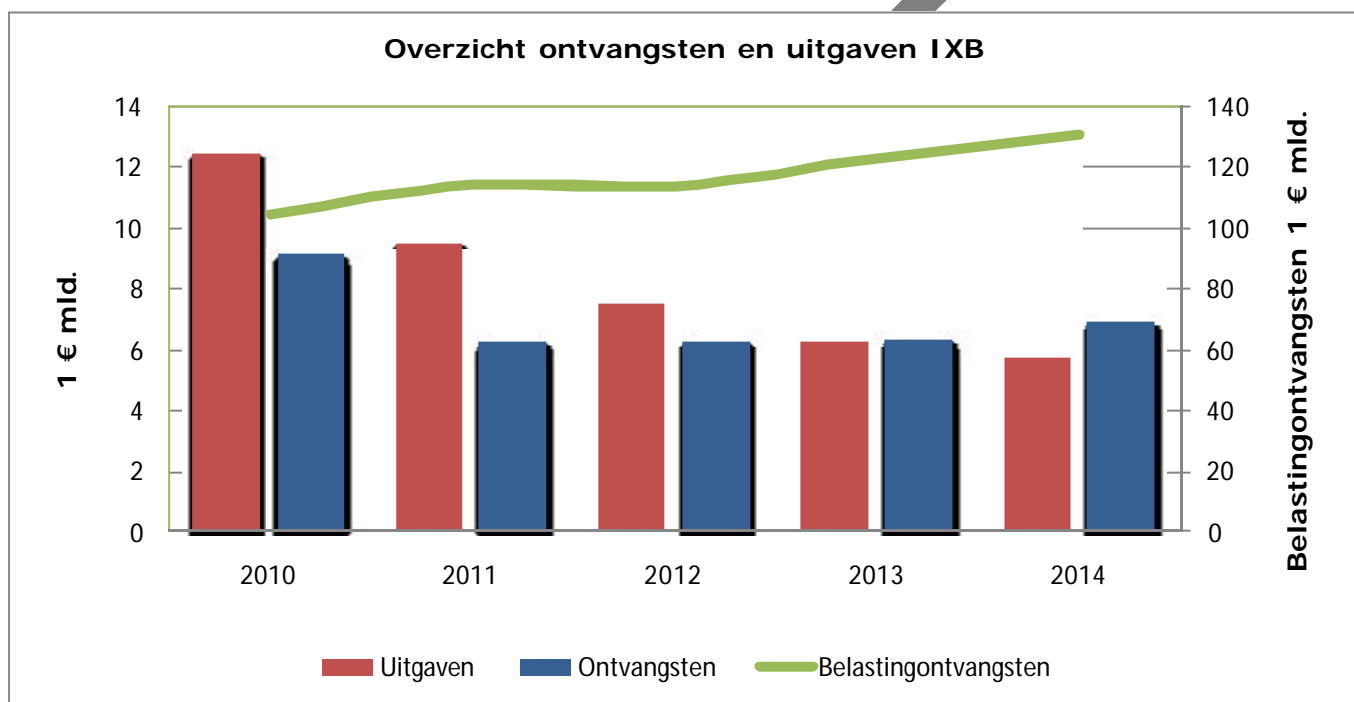

Om bepaald beleid te bewerkstellingen heeft de minister van Financiën een aantal garanties verstrekt. De belangrijkste uitstaande garanties zijn in 2011 (het uitstaande risico):

- Garantiefaciliteit bancaire Leningen € 48 mld. (artikel 2)
- Verwerving Fortis/AA/RFS € 32 mld. (artikel 3)
- Garantie ESFS van ongeveer € 38 mld. (artikel 4)
- Garanties aan het IMF van ongeveer € 4 mld. (artikel 4)
- WAKO garantie van € 14 mld. (artikel 2)
- De Export kredietverzekering voor ongeveer € 13 mld. (artikel 5)

Hieronder is een totaaloverzicht van de ontvangsten en uitgaven van IXB te vinden.

2.1 Beleidsdoorlichtingen

Het ministerie van Financiën is voornemens in 2011 een aantal beleidsdoorlichtingen te starten en/ of af te ronden. De laatste kolom geeft de geplande doorlichtingen voor 2014 en later weer.

Planning beleidsdoorlichtingen Artikel / Operationele doelstelling	(realisatie)		(planning)		
	2010	2011	2012	2013	2014 e.v.
1 Belastingen en Fiscale Zaken					
- Evalueren van fiscale wet- en regelgeving		✓			✓
- Bescherming ongewenste goederen					
- Nakomen van wettelijke verplichtingen		✓			
- Passende dienstverlening					✓
- Massale processen					
2 Financiële Markten					
- Goed Functionerende Stabiele Markten			✓		
- Bevorderen integer financieel stelsel			✓		
3 Financieringen					
- Aangaan, beheer en afstoot financiële deelnemingen					✓
- Publieke transactie		✓			
- Gesteunde en overgenomen Financiële instellingen					
- ING Back-up faciliteit					✓
4 Internationale Financiële Betrekkingen					
- Budgettaire ontwikkeling Europese Unie		✓			✓
- Effectiviteit en efficiency (IFI's)					✓
5 Export Krediet Verzekering					
- Het creëren en handhaven gelijkspelveld bedrijven					✓
7 Beheer Materiële Activa					
- Handelen Rijk op vastgoedmarkt			✓		
- Doelmatig inzetten rijksvastgoed			✓		
- Verantwoordelijk beheer Roerende Zaken		✓			
8 Overig					
- Begrotingsbeleid	✓				✓